

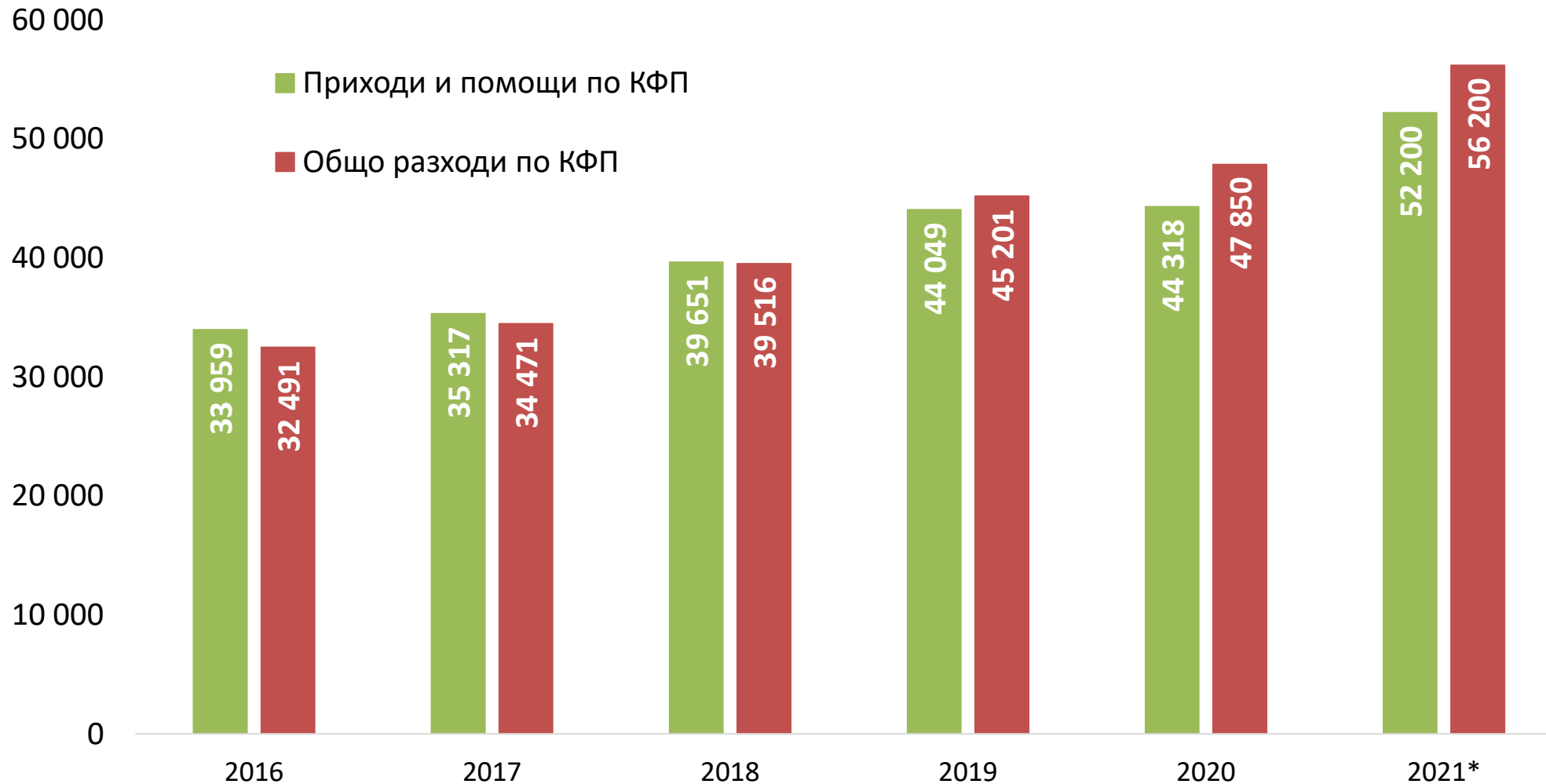
Алтернативен бюджет за инвестиции, високи доходи и бърз икономически растеж

Институт за пазарна икономика

20 януари 2022 г.

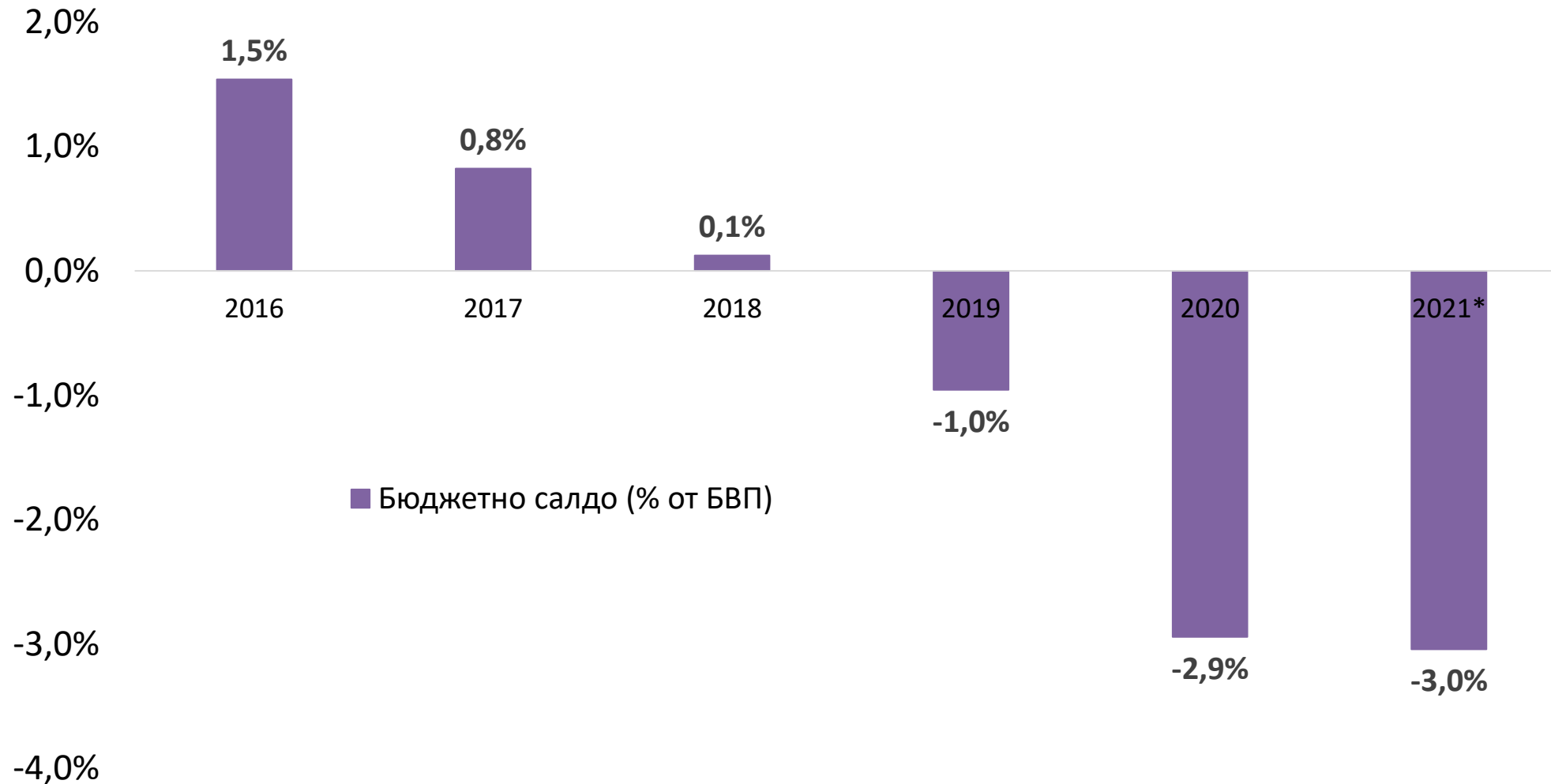
www.ime.bg

Консолидирана фискална програма 2016 -2021 г.

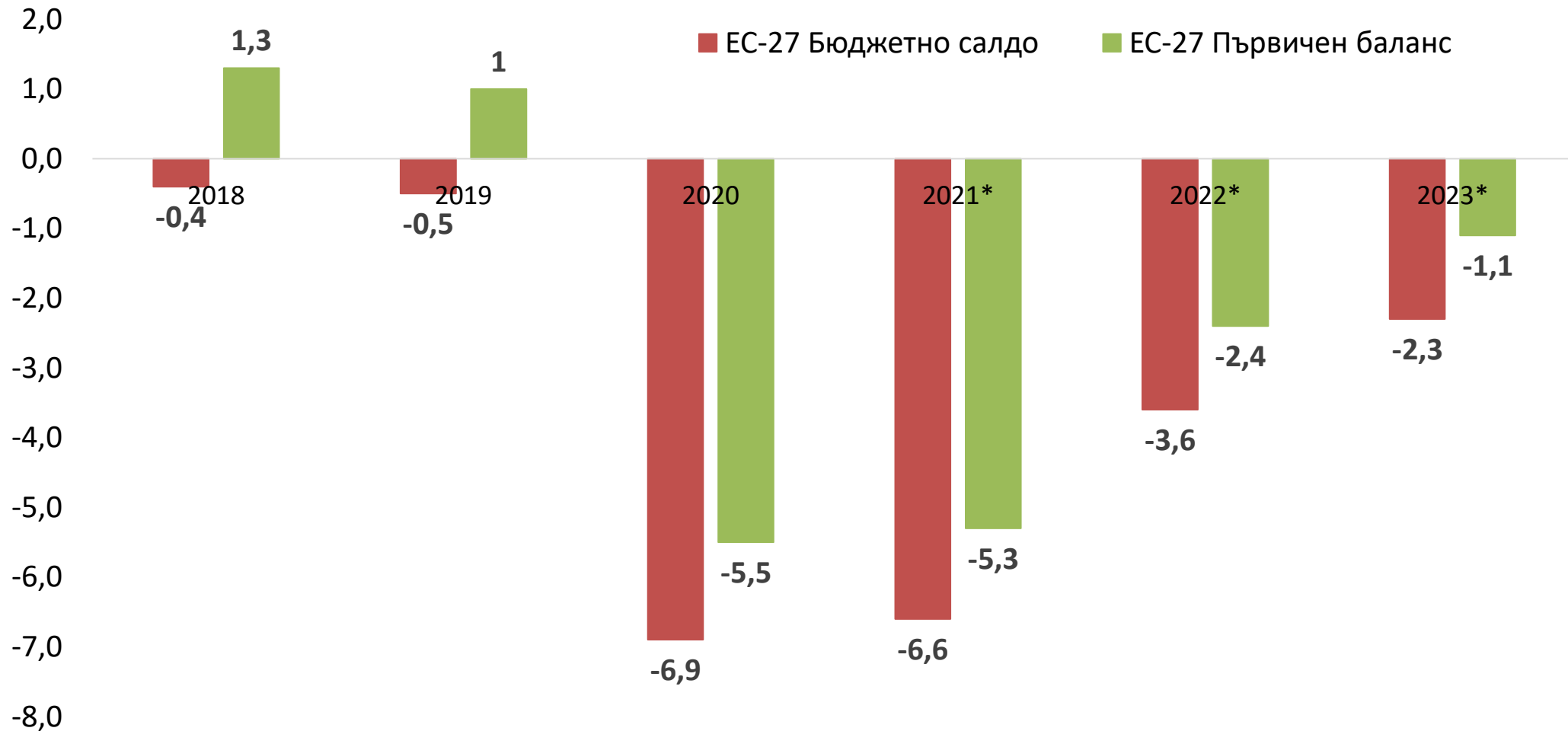
Източник: Министерство на финансите

Бюджетно салдо 2016 – 2021 г.

Източник: Министерство на финансите

Бюджетно салдо в ЕС-27, 2016 – 2021 г.

Източник: Есенната икономическа прогноза 2021 г., Европейска комисия

Алтернативен бюджет на ИПИ за възстановяване и растеж

- По-ниски данъци за „двигателите“ на възстановяването и растежа
- Стимули за развитие на човешкия капитал, инвестиции и високи доходи
- Съкращаване на неефективни разходи
- Структурни реформи
- Активно, бързо и „умно“ използване на европейските средства
- Бюджетна консолидация в периода на растеж

Намаление на данъчната тежест: предложението на ИПИ

- Данъчен стимул при за инвестициите чрез ускорена амортизация (100%)
- Намаление на осигурителната тежест с 12 процентни пункта

Незабавни ефекти

- Мощен стимул за нови инвестиции и реинвестиране на печалбите
- Ръст на нетните доходи на заетите с 25% спрямо 2021 г.
- Увеличаване на заетостта в частния сектор
- Над 5,3 милиарда лева по-висок разполагаем доход
- Изсветляване на заетост, доходи и потребление
- Премахване на бюджетния дефицит и намаление на дълга

Алтернативен бюджет приходи

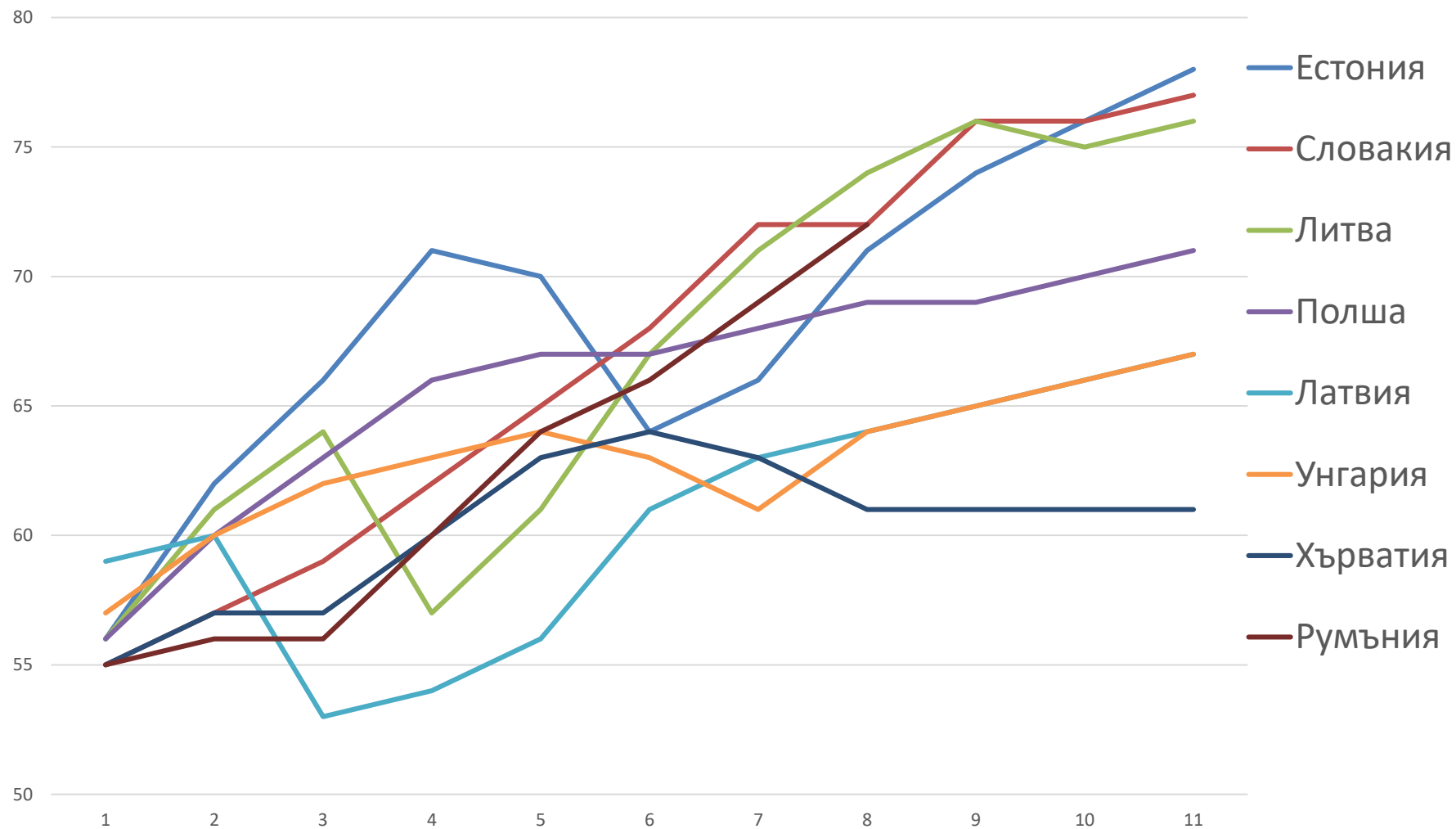
млн. лв.	2019 Отчет	2020 Отчет	2021 оценка	2022 алтернативен	промяна
Приходи, помощи и дарения	44,048.6	44,317.7	52,200.0	54,903.8	5.2%
Данъчно-осигурителни приходи	35,280.6	35,848.3	40,850.1	41,164.0	0.8%
Преки данъци	6,714.9	6,913.6	8,321.3	8,602.3	3.4%
Осигуровки	10,546.9	11,008.4	12,391.6	10,281.8	-17.0%
Косвени данъци	16,847.7	16,722.4	18,763.6	20,759.3	10.6%
Други данъци	1,171.0	1,203.9	1,373.6	1,520.6	10.7%
Неданъчни приходи	6,303.3	5,773.1	8,016.0	8,239.8	2.8%
Помощи и дарения	2,464.7	2,696.4	3,333.9	5,500.0	65.0%

Алтернативен бюджет разходи

млн. лв.	2019 Отчет	2020 Отчет	2021 оценка	2022 алтернативен	промяна
Общо разходи и Вноска в общия бюджет на ЕС	45201	47850.4	56200	54899.0	-2.3%
Разходи	44007.9	46555	54500	53232.0	-2.3%
Нелихвени разходи	43359.1	45931.1	53842.8	52561.6	-2.4%
Текущи разходи	36256.7	41232.4	47244.6	46834.6	-0.9%
Персонал	10042.1	11370.9	13028.7	11924.2	-8.5%
Издръжка - общо	4536.1	5074	5005.3	5804.0	16.0%
Стипендии	95.9	100.4	131.2	131.6	0.3%
Субсидии и други текущи трансфери - общо	3811.7	5027.8	5994.1	3793.3	-36.7%
Социални и здравноосигурителни плащания	17122	19035.4	22428.1	24511.1	9.3%
Предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина	43.7	60.1	18	18.0	0.0%
Прираст на държавния резерв	54.2	53.8	31.3	31.3	0.0%
Капиталови разходи	7491.4	5021.6	4537.3	4798.6	5.8%
Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи	161.9	187.1	1834.4	1549.5	-15.5%
- за мерки във връзка с COVID-19 и други			1584.4	1294.0	-18.3%
Лихви	648.8	623.9	657.2	670.4	2.0%
Вноска в бюджета на ЕС	1193.1	1295.5	1700	1667.0	-1.9%
Бюджетно салдо (+/-)	-1152.4	-3532.7	-4000	4.8	-100%

Развитие на страните от ИЕ след достигане на 55% от средното нива на доходи в ЕС - години

Средносрочни и дългосрочни ефекти

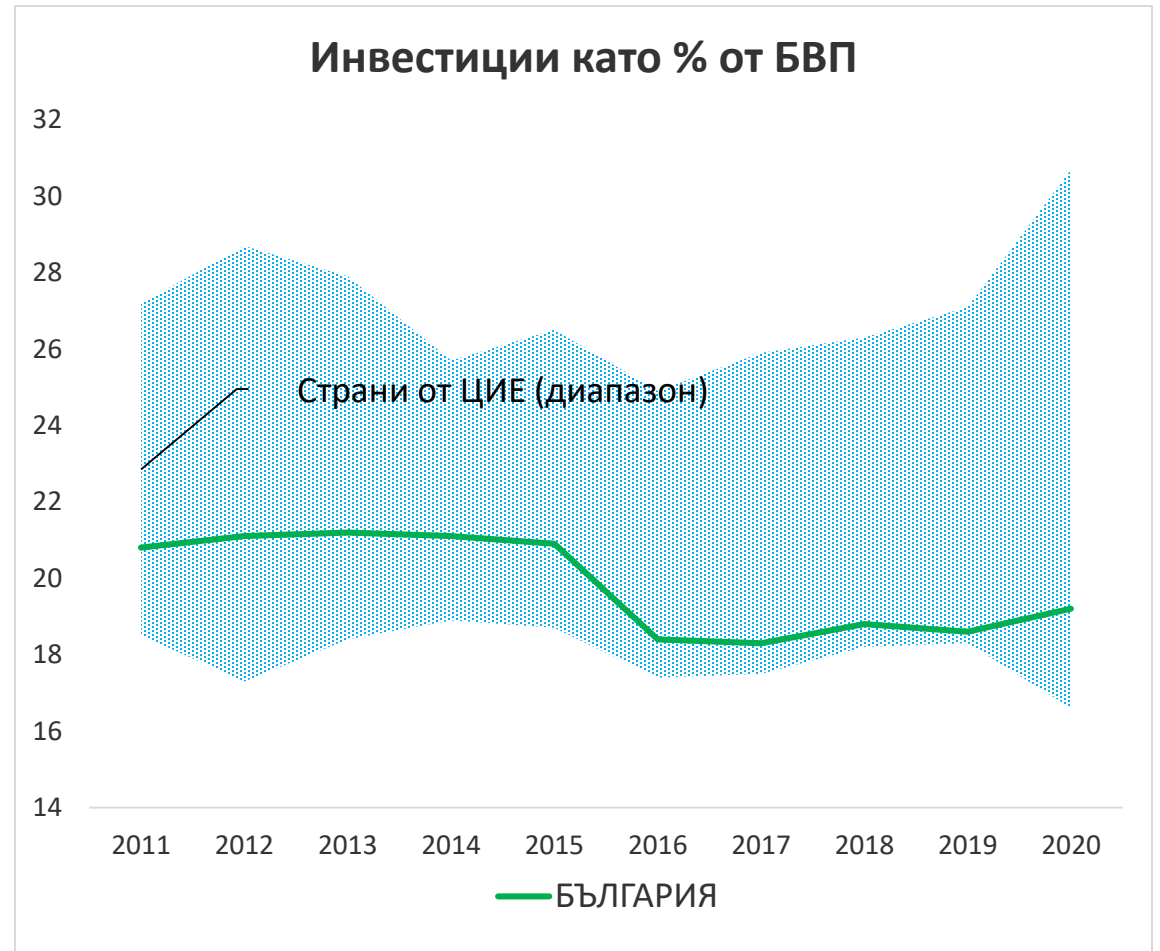
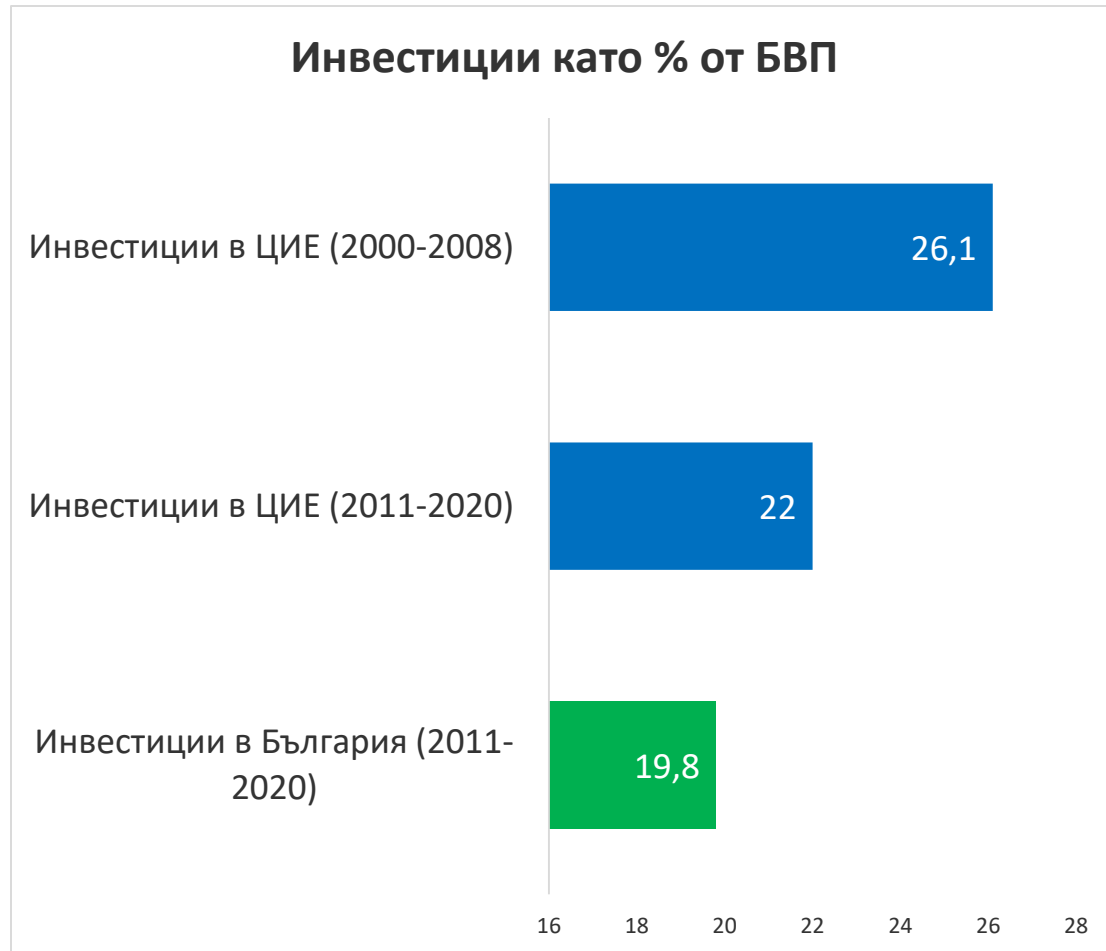
- Повече инвестиции и по-висока заетост в конкурентоспособни бизнеси
- Развитие на човешкия капитал, увеличаване на производителността и възнагражденията
- Привличане на високотехнологични глобални лидери
- Трансформация на българската икономика
- Структурни реформи с дългосрочен ефект върху качеството на управлението и публичните услуги
- По-ефективно работеща администрация
- Социални разходи, насочени към нуждите и подкрепящи устойчиво социално включване, изравняване на възможностите и намаляване на бедността

➤ И в крайна сметка: **България е богата европейска страна през 2030!**

Нужни са политики за растеж и трансформация

- Ефектите от кризата, предизвикана от COVID-19, отслабват – какво постигаме с мерки, „борещи“ се с проблемите на локдауните от пролетта на 2020 г.?
- Нужно е пренасочване на фокуса към двата дългосрочни фактора за растеж:
  - Инвестиции
  - Човешки капитал
- Инвестиционната активност е значително по-ниска от другите догонващи икономики в ЦИЕ
- Преброяването потвърди вече известното на пазара – работоспособното население се е свило с 900 хил. за 10 години

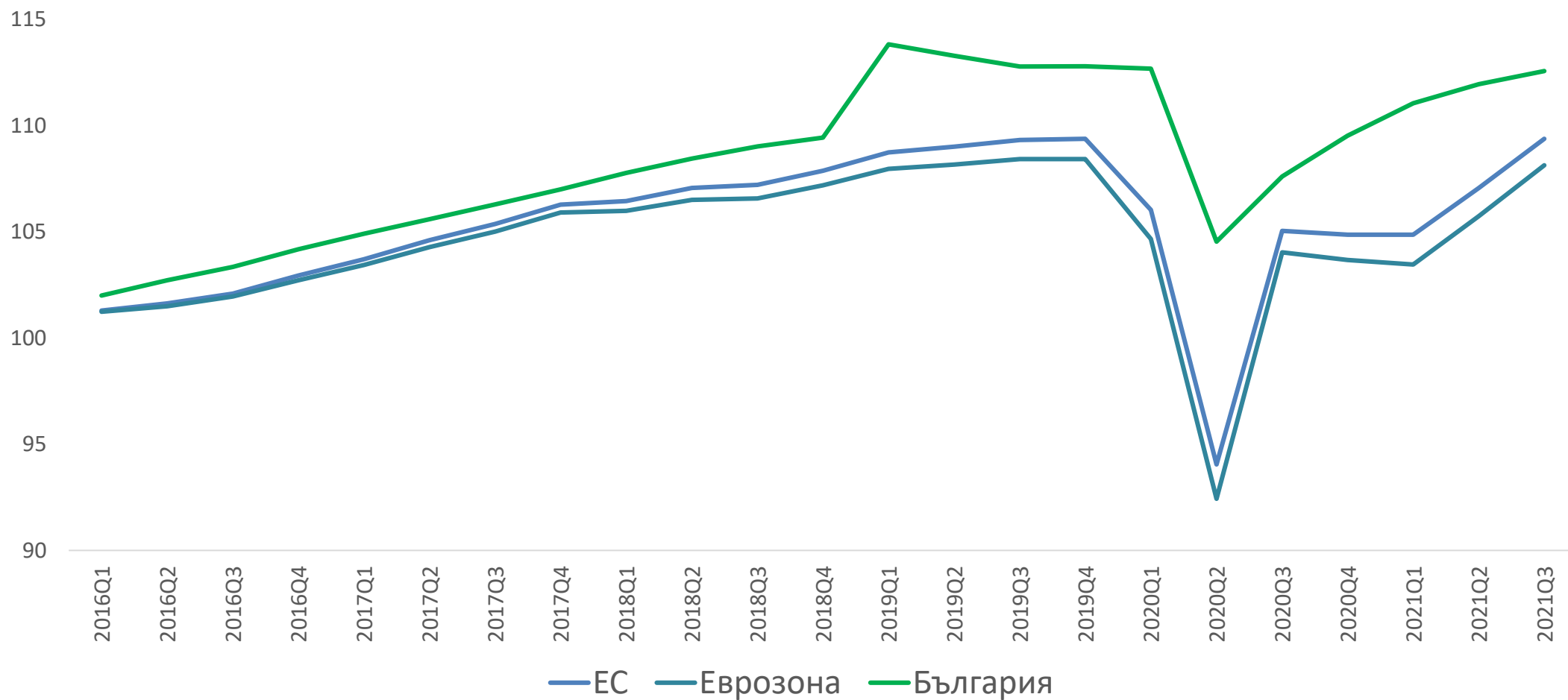
Нужни са политики за растеж и трансформация

Макро картината:
какво се случва и какво следва за политиката

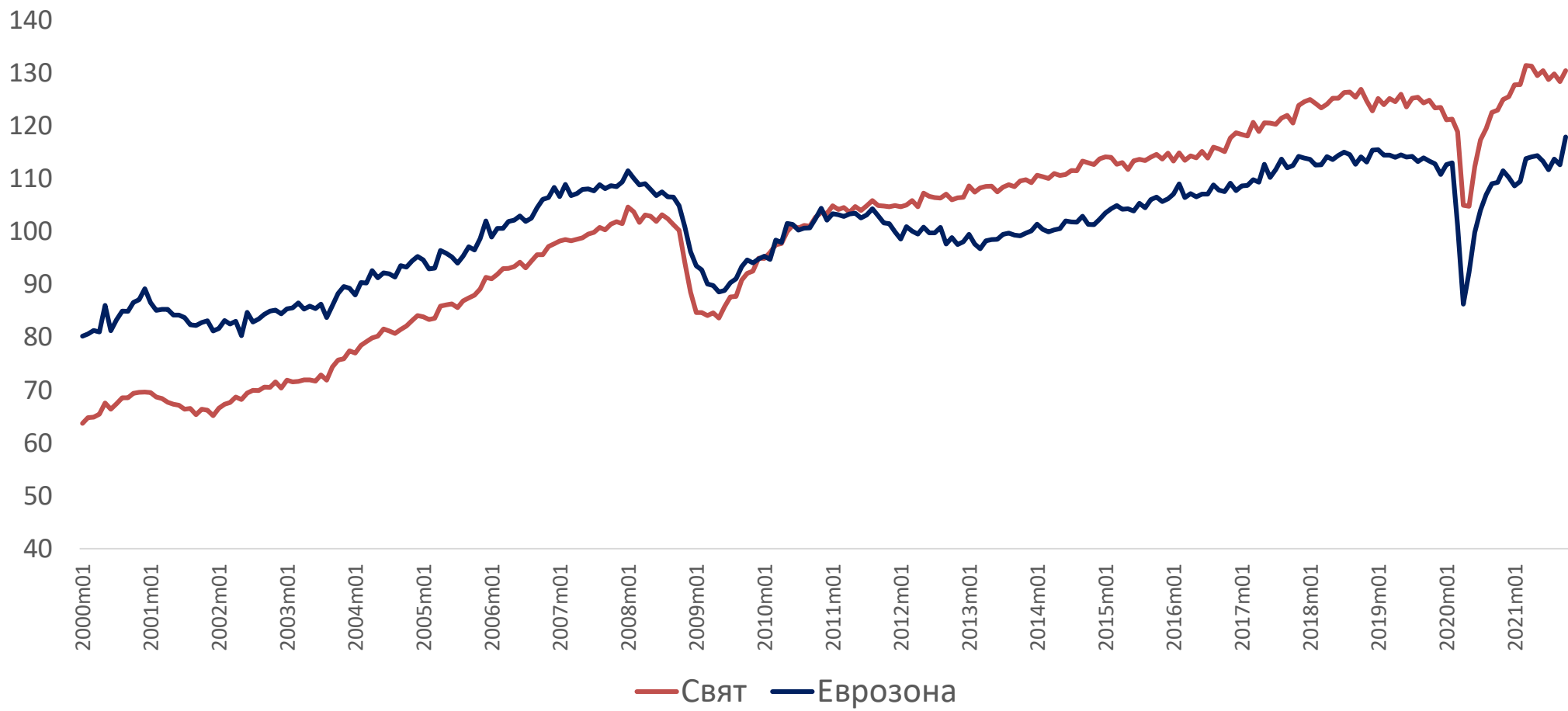
Икономиките преодоляха шока

Реален БВП, 2015 = 100

Глобалната търговия чупи рекорди

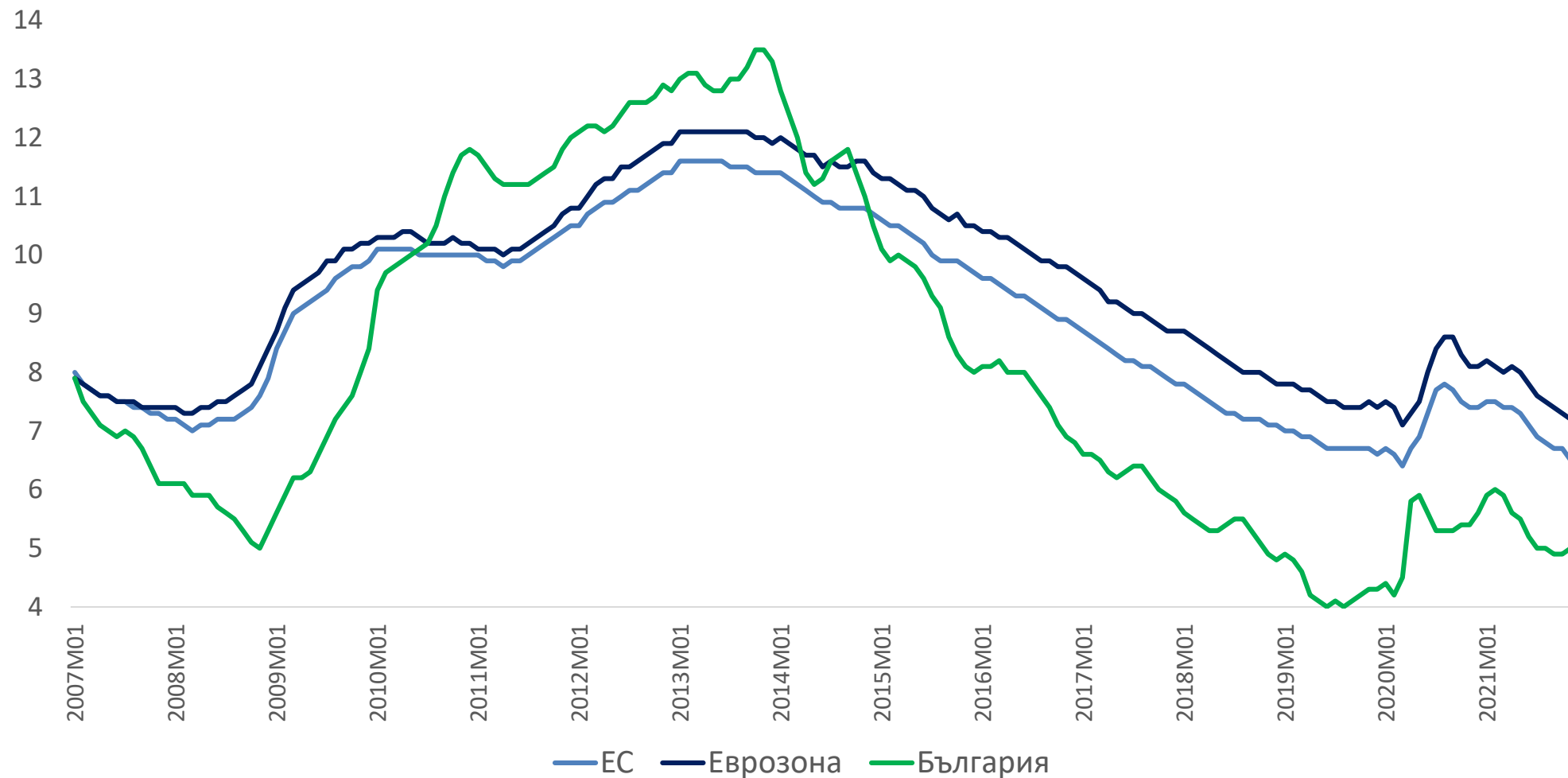
Индекс на глобалната търговия, 2010 = 100

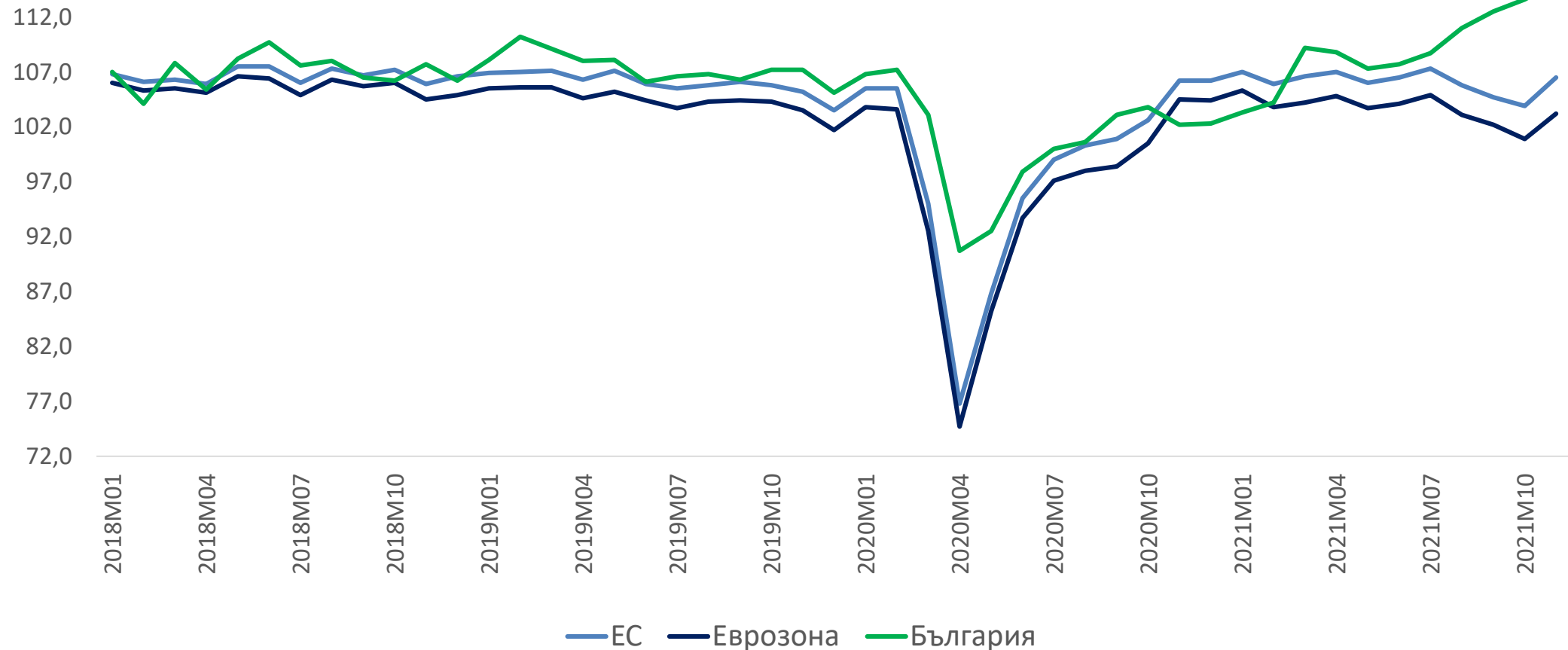
Безработицата спадна рязко

Коефициент на безработица

Индустрията е над предкризисните нива

Индекс на промишленото производство, 2015 = 100

Енергия, суровини и инфлация

Източник: Eurostat, IMF Primary Commodity Price System, собствени изчисления

Алтернативен бюджет за инвестиции, високи доходи и бърз икономически растеж

Институт за пазарна икономика

20 януари 2022 г.

www.ime.bg